

PROGRAM ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY

(do roku 2024)

1. Popis současného stavu EVVO ve škole

a) charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

- Základní škola Prostějov, ul. E. Valenty 52 je úplná 23-ti třídní pavilónová škola atriového typu otevřená v roce 1981 s kapacitou pro 650 žáků (školní družina 210 účastníků, školní jídelna 1100 strážníků), situovaná v klidné oblasti na severním okraji Prostějova v blízkosti místního nádraží ČD. V současné době je zde umístěno 23 tříd.
- Okolní zástavbu tvoří jak panelové domy, tak rodinné domky. Integrovanou součástí školy je rozsáhlý sportovní areál – dvě velká fotbalová hřiště, 3 menší sportovní plochy s novým asfaltovým povrchem (basketbal, volejbal, nohejbal, tenis). Sídliště lemuje lesopark biokoridoru Hloučela pár minut cesty od školy.
- Nedaleko je rovněž zastávka MHD. Ze školy je snadno dosažitelná městská sportovní hala, tenisové kurty i dětské dopravní hřiště. Peší cesta do centra trvá asi 15 minut.

Vybavení školy

▪ *budova*

Složena z pěti pavilonů: I. stupeň, II. stupeň, tělocvična, družina, školní kuchyně a jídelna. Čtvercové uspořádání pavilonů vytváří uzavřené atrium, které se využívá pro odpočinek i pohybové aktivity žáků za pěkného počasí. Využíváme učebnu fyziky a chemie, přírodopisu a zeměpisu, pracovního vyučování - dílny, hudební výchovy, literatury, 2 počítačové učebny, 2 jazykové učebny, malou laboratoř chemie, malou hernu pro dělení hodin českého jazyka a matematiky na 1. stupni.

Pro tělesnou výchovu máme k dispozici 2 tělocvičny, gymnastický sál a posilovnu. Školní družina využívá pro svoji činnost 3 samostatná oddělení a keramickou dílnu. Integrovanou součástí budovy je školní jídelna. Každá třída má k dispozici vlastní šatnu nebo šatní skříňky. O přestávkách mohou žáci využívat vybudované klidové a aktivní zóny.

Pro návštěvníky školy i rodiče je v blízkosti dostatek parkovacího místa a rovněž si mohou odložit kola do stojanů. Žáci a zaměstnanci mají pro odkládání kol k dispozici uzamykatelné parkoviště.

▪ *b) venkovní areál*

Rozsáhlý venkovní areál slouží zejména pro výuku tělesné výchovy, pro aktivity školní družiny, volnočasové aktivity a pro sportovní vyžití okolních obyvatel. Travnaté i asfaltové plochy využíváme v projektových dnech (Den Země, sportovní den, den ochrany přírody), jako stanoviště úkolů soutěžních družstev i pro skupinovou výuku v rámci přírodopisu, zeměpisu a chemie. Součástí areálu je i udržovaná školní ekozahrada a několika oddíly – záhony bylinek, okrasných rostlin a keřů, bylinková spirála, řada ovocných keříků, pocitová stezka, ohniště, geologická expozice regionu Haná.

▪ *c) materiální vybavení*

Vybavení školy odpovídá současným trendům: počítačové učebny, počítače v odborných pracovnách, ve všech třídách dataprojektory, v 6 třídách interaktivní tabule, trvalá možnost přístupu na internet ze všech počítačů. Ve většině tříd je nový stavitelný školní nábytek. Knihovna pro žáky I. a II. stupně a literární učebna obsahuje dostatek knih podporujících výuku. Rozšiřující poznatky žáci čerpají nejen z volných zdrojů na internetu, ale i z řady

encyklopedií. Vybavení klidových zón je tvořeno sedacím, většinou čalouněným nábytkem, v aktivních zónách jsou rozmístěny stoly na stolní tenis a malé branky. Pro většinu předmětů jsou na počítačích nainstalovány programy doplňující a rozšiřující výuku, kde lze učivo vhodně procvičovat vlastním tempem. Pitný režim a drobné osvěžení, svačinku apod. si žáci mohou zajistit buď v nápojovém automatu (čistá voda, popř, nepřisazované limonády) nebo školní kantýně. Zapojili jsme se také do projektu „Ovoce a mléko do škol“.

Charakteristika pedagogického sboru

- Pedagogický sbor je stabilizovaný, 47 pedagogických pracovníků má předepsané vzdělání, jsou odborně i pedagogicky způsobilí, z toho je 6 vychovatelů školní družiny, 4 asistenti pedagogů. K obměnám dochází především s odchodem pedagogických pracovníků do důchodu. Většina pedagogických pracovníků se pravidelně zapojuje do dalšího vzdělávání. Na pracovišti převládají kolegiální a přátelské vztahy, vzájemný respekt a ochota ke spolupráci.
- Kvalitní činnost školy pomáhají zajišťovat výchovný poradce, pracovník v oblasti sociálně patologických jevů, pracovník environmentální výchovy, metodik ICT a vedoucí metodických zařízení pro vzdělávací předměty.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Projekty (investiční i neinvestiční) realizované v posledních 5 letech z veřejných zdrojů (strukturálních fondů EU, prostředků státního rozpočtu, ...):

Projekt "Poznáváme les", organizuje kolegyně Mgr. Pavlína Novotná
Projekt "Chytrá škola (Smart school)", reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_067/0012269
Projekt "Škola spolupráce a pomoci", reg. č. CZ.02.3.X/0.0/0.0/18_063/001663
Projekt "Mistři kolegiální podpory v oblasti přírodovědné gramotnosti", reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_010/0000513
Projekt "Příroda školní zahrady pro všechny smysly" - 2018/2019 – podpořeno grantem Olomouckého kraje ve výši 10.000,00 Kč
Projekt "Světová škola" - 2018/2019 – www.svetovaskola.cz
Projekt "Tajný život města" - 2017/2018 - Téma: Questing, Sdružení Tereza, Praha
Projekt "Učíme se společně", reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_022/0005299
Projekt Litter Less 2016/2017 (TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú., Praha)
Projekt Tajný život města (TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú., Praha) - 2016/2017
Projekt "Nenávist na internet nepatří"
Projekt "VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY A KAMPANĚ PREVENCE PORUCH PŘÍJMU POTRAVY VE TŘECH KRAJÍCH ČR"
Projekt Naše jazyková gramotnost (Tento projekt byl spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky), realizace 2015
Projekt Informační centra digitálního vzdělávání - jsme partnerem č. 18, realizace v letech 2014 - 2015

Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

- Po celou dobu existence zde pracuje Klub přátel školy (KPŠ). Podílí se na organizaci třídních schůzek a akcích pořádaných školou. Pomáhá finančně zajišťovat akce, které škola pořádá – vánoční jarmark a vánoční besídka, LVVZ, letní činnost, Den dětí. Ve školním roce 2019/20 vznikla tradice společných cyklovýletů dětí s rodiči a učiteli školy. KPŠ spoluorganizoval s Okrašlovacím spolkem města Prostějova sběr odpadků v okolí školy v akci „Uklidme Česko“. Od r. 2004 byla na škole založena „Školská rada“. Její činnost je vymezena zákonem 561/2004 Sb. a je pro školu partnerem v její další činnosti.
- Škola spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem a PPP. Její pracovníci provádějí některá vyšetření přímo ve škole, to umožňuje zkvalitnit péči zejména o integrované žáky, protože na dalším postupu práce se mohou domlouvat zákonní zástupci žáků, vyučující i speciální pedagog. Velmi dobré kontakty jsou udržovány s městskou policií, zejména na úseku dopravní prevence a budování právního vědomí.
- V oblasti kultury navštěvují žáci cyklus divadelních představení v městském divadle, pravidelně se účastní filmových představení a přednášek v kině Metro. Zejména v letních měsících navštěvují žáci nedaleké dopravní hřiště a dle možností i družina v odpoledních hodinách. V tělovýchovné oblasti spolupracujeme s 1. SK Prostějov, s Asociací školních sportovních klubů při organizaci sportovních soutěží a o víkendech jsou mezi školami organizovány turnaje v různých disciplínách.
- Dle potřeby a dle učebních plánů pak škola navazuje spolupráci s organizacemi v oblasti drogové prevence, právní výchovy, zdravotní výchovy, kriminality, bezpečnosti atd.
- Sponzorování chov výrečka malého v ZOO Sv. Kopeček Olomouc, ten se stal i díky činnosti žákovské samosprávy ve škole našim školním maskotem.
- Spolupráce s Ekologickým centrem IRIS Prostějov, Hasičským záchranným sborem ČR a Lesy ČR je vítaným doplněním našich vzdělávacích aktivit.

Charakteristika žáků

- Vzhledem k tomu, že se škola nachází v okrajové části v blízkosti sídliště a řada žáků pravidelně dojíždí z obce Držovice, určují tyto skutečnosti některé rysy chování žáků. Negativní projevy se vyskytují minimálně, zatím je dokážeme včas diagnostikovat a řešit. Také proto netrpí žáci zbytečným stresem a ke škole mají kladný vztah.
- V běžných třídách jsou integrováni i žáci se specifickými poruchami učení, mají vypracovány individuální vzdělávací plány a pracují s nimi speciálně vyškolené asistentky pedagoga.
- Od roku 2010 se k nám do školy postupně přesunuli žáci do tříd s rozšířenou přípravou ve fotbale.

b) zaměření školy

Klademe důraz na:

1. **výuku cizích jazyků** - se souhlasem rodičů začínáme od 1. třídy s povinnou výukou angličtiny, od 7. ročníku zařazujeme volitelný 2. jazyk – němčinu nebo ruštinu.
2. **počítače, informatiku a informační technologie** – úvodní motivační seznámení směřujeme již do 1. tříd. Ve vyšších ročnících informatiku vyučujeme formou povinných předmětů od 4. ročníku, pro pokročilé žáky pak zařazujeme nepovinné předměty (práce na počítači, digitální technologie) nebo zájmové kroužky.
3. **využití sportovního areálu a atraktivního umístění školy v blízkosti biokoridoru Hlučela** - formou sportovních kroužků rozvíjíme tělesnou zdatnost dětí. Zapojením do projektu „Zdravé město“ upevňujeme a rozvíjíme psychické i fyzické zdraví žáků, Využíváme příznivé přírodní prostředí okolí školy k výuce v některých předmětech v praxi.

c) Jak byla EVVO doposud na škole realizována, jak je zakotvena v dokumentech školy:

- Environmentální výchova je u nás ve škole realizovaná prostřednictvím průřezových témat ŠVP „Naše škola“.
- Každý školní rok vypracuje Koordinátor EVVO roční plán, který je součástí školního plánu práce na dané období.
- Aktivity EVVO jsou úzce spojeny se žákovskou samosprávou a její činností, od roku 2010 také se vzniklým Ekotýmem školy, od roku 2017 také se „Světovým týmem“ – aktivity Světové školy.
- Účast v projektu Ekoškola – založili jsme EKOTÝM, který pomáhá koordinátorovi při organizování celoškolních soutěží, při řešení problémů s tříděním odpadů. Je i součástí všech eko-akcí školy, jsou i členy ekologického kroužku. Vybrali jsme si témata Ekoškoly – Prostředí školy, Odpady, Energie a Voda.
- Zapojili jsme se do dalšího projektu Sdružení Tereza – Les ve škole, škola v lese – v rámci tohoto projektu využíváme metodické materiály při výuce Ekologického přírodopisu v 6. a 7. ročníku, pořádáme exkurze do lesa (podzim – Velký Kosíř, jaro – Litovelské Pomoraví), využíváme pomoci Lesů ČR (besedy s lesníkem, exkurze do lesa s lesníkem).
- Jsme už osmý rok aktivními účastníky programu Recyklohraní, sbíráme baterie, drobný elektroodpad, zářivky, vysloužilé mobilní telefony.
- Zapojili jsme se do ekologicko-charitativního projektu SBÍREJ-TONER.CZ, který organizuje společnost OTTO Office, sbíráme staré tonery z tiskáren a kopírek, výtěžek akce jde ve prospěch mentálně postižených dětí.
- Jsme členy KEV (Klubu ekologické výchovy), získáváme zajímavé materiály pro výuku (a náměty pro další činnost), s tím souvisí připojení k EVVOLUCI (projekt ochrany fauny v ČR) – zajímavé balíčky pro výuku.
- Využití volného času (sportovní kroužky, poznávání kulturních, historických a přírodních hodnot Prostějova a jeho okolí).
- Péče o prostředí ve škole a okolí (škola má v areálu zahradu, kde je budována EKOZAHRADA, financována částečně a postupně z projektů, péče o vysazené stromy a keře, květinová výzdoba ve třídách a na chodbách, péče o okolí školy).
- Sběrové aktivity (recyklace papíru, plánované sběrové týdny, třídění odpadu ve škole, nebezpečné odpady -sběr baterií).
- Zdravý způsob života - zdravá výživa (podpora správných stravovacích návyků ve školní jídelně, zajištěn automat na mléko a jogurty, výběr zdravých potravin a nápojů ve školním bufetu, zařazování témat zdravé výživy do plánů učiva).
- Krátkodobé projekty (Den stromu-péče o stromy, Vánoce-oživování zvyků ve vztahu k přírodě, jaro-úklid okolí školy, návštěva ZOO Kopeček, výtvarné a literární práce, Den Země-úklid okolí biokoridoru Hloučela, soutěž ke Dni Země pro 1. stupeň EKODEN, třídění odpadků, chování v lese, chráněné rostliny a živočichové).
- Exkurze, tematické vycházky a výlety (Botanická zahrada, 1. - 6. ročník Litovelské Pomoraví - naučná stezka, vycházka na Velký Kosíř, Čistička odpadních vod Vyškov, výstava Flora Olomouc, Plumlovská přehrada).

2. SWOT analýza stavu EVVO v naší škole

Cílem analýzy stavu EVVO na naší škole bylo získat informace a podklady pro další plánování environmentální výchovy.

SWOT analýzu jsem dělal v několika krocích, podle zainteresovanosti a hlavně ochoty lidí ve škole:

- a) S kolegy učiteli „tahouny“ (jsou zapálení pro věc, mají plno nápadů, jsou duší školy, rozumíme si) jsme tabulku vyplňovali společně metodou „brainstormingu“ – hromadu nápadů, postřehů a informací jsme napsali do tabulky, prodiskutovali a rozhodli se pro společné výstupy (7).
- b) S kolegy učiteli ostatními jsem si dohodl spolupráci formou vyplnění dotazníku – doplňovali své postřehy do tabulky podle přiloženého vzoru nápadů (10).

- c) Z provozních zaměstnanců jsem oslovil paní uklízečku, pana školníka a vedoucí školní jídelny, řekli mi své hodnocení práce ve škole – zapracoval jsem do tabulky sám (3).
- d) Využil jsem i starší žáky a žákyně – osmáci (36) a devátáci (27) vyplnili předem připravené dotazníky, kde bylo i místo pro vyjádření jejich názorů.

Preference jsem seřadil podle četnosti výskytu.

Silné stránky

- Dlouhodobá tradice environmentální výchovy ve škole (22)
- Jmenování školního koordinátora EVVO (22)
- Osobnost školního koordinátora EVVO (22)
- Účast na soutěžích a aktivitách EVVO (20)
- Dlouhodobá spolupráce s Ekocentrem IRIS Prostějov (18)
- Nakládání s odpady ve škole (18)
- Vytvoření ekotýmu a jeho zapojení do aktivit (18)
- Schopnost získávat granty a dotace (16)
- Vedení školy je dlouhodobě nakloněno EVVO (14)
- Pomůcky k ekologické výchově ve škole (10)
- Výuka v přírodě, blízkost biokoridoru Hloučela (10)
- Nabídka volitelných předmětů s ekologickou tematikou (10)
- Zapojení do projektů a soutěží (Recyklohraní, Ekoškola, Les ve škole, KEV, M.R.K.E.V.) (10)
- Roční plán EVVO (8)
- Školní pozemek využitelný k EVVO (8)
- Zařazování environmentálních témat do výuky (8)
- Dobrá komunikace učitel-žák (8)
- Příjemní a ochotní učitelé (8)
- Spokojenost žáků se školou a výukou (8)
- Výzdoba školy (8)
- Exkurze s EVVO tematikou (8)

Slabé stránky

- Nedostatečná motivace a zájem některých žáků, tříd a pracovníků školy (20)
- Malá četnost výuky v přírodě (18)
- **Nedostatečné vybavení školní zahrady k venkovní výuce – chybí přístřešek, pomůcky (17)**
- Vzdělávání pedagogů v EVVO (16) – jen jeden pedagog
- Nakládání s vodou ve škole (16) - nešetrné, plýtvavé
- Malá schopnost „prodat“ své výsledky práce (14)
- Žádná spolupráce s podnikatelskými subjekty (14)
- Malá spolupráce s rodiči (12)
- Nedostatečné vybavení školní knihovny EVVO (8)

Příležitosti

- Environmentální projekty ve škole (22) – příležitost k zapojení dalších žáků a učitelů, popř. rodičů do života školy
- Vedení školy nakloněné k EVVO (22) – po konzultacích a vysvětleních je ochotné se podílet na ekologických aktivitách organizačně i finančně
- Současné finanční prostředky na EVVO (16)
- **Školní pozemek využitelný pro ekologickou výchovu (16) – příležitost navázat spolupráci se zřizovatelem, s rodiči, s podnikateli**
- **Výuka v přírodě – školní zahrada, biokoridor Hloučela, Velký Kosíř (16)**
- Spolupráce s rodiči (14)
- Využívání výstupů z projektů k propagaci školy (14)
- Výukové programy na PC, využívání moderní techniky (12)
- Nakládání s odpady (12) – prezentace školy navenek, získávání financí na činnost, propagace školy
- Soutěže a olympiády s ekologickou tematikou (10)

- Prostředí školy (nabídka v bufetu, šatní skříňky, vybavení posilovny, tabule na fixy, dataprojektory) (8) – to se objevovalo v připomínkách žáků – snad příležitost pro spolupráci do budoucna...

Ohrožení

- Spolupráce s rodiči (22) – kritika „nečinnosti“ školy
- Finanční prostředky na pokračování projektů v dalších letech (22) – končí peníze ESF
- Spolupráce s vedením školy a dalšími zaměstnanci (uklízečky, kuchařky) (20)
- Ochota pedagogického sboru pracovat společně (20)
- EVVO knihovna (16)
- Nakládání s odpady (14) – rentabilita, ochota svozových firem, prostorové možnosti školy
- Nezájem o soutěže a olympiády (12) – účast mimo školu, finanční náročnost cestování, pedagogického dozoru
- Chování některých žáků a učitelů (10) – ve škole i na veřejnosti
- Ničení pomůcek a výstupů z projektu – vandalismus (8)

Stručné vyhodnocení – z čeho budu vycházet při stanovování cílů

Ze SWOT analýzy vyplývají některé skutečnosti, které již fungují a které lze v budoucnu využívat pro realizaci EVVO na škole:

- kvalitní koordinátor, přátelské prostředí ve škole
- projekty s EVVO tematikou
- vedení nakloněné realizaci EVVO
- nově postavená učebna v přírodě, blízkost biokoridoru Hloučela

Jako možné příležitosti pro rozvoj EVVO na škole se jeví:

- možnost využít granty pro rozšíření možností realizace EVVO ve škole
- spolupráce ekotýmu s ostatními žáky
- přizvání rodičů ke spolupráci
- **využití blízkého okolí školy – zejména školní zahrady k aktivitám „učení venku“**
- propagace školy prostřednictvím výstupů z naší činnosti

Ze srovnání četnosti silných stránek a příležitostí oproti slabým stránkám a možným ohrožením vyplývá větší množství pozitiv, která vyučující i žáci na škole vidí. Ve škole je celkově ochota k práci na EVVO projektech i dalších aktivitách. Důležitým úkolem do budoucna environmentálního vzdělávání na naší škole je nalezení takových aktivit, které budou výbornou motivací pro práci všech - učitelů, žáků (jejich rodičů) a i dalších zaměstnanců ve škole.

I. Výchovně-vzdělávací cíle

1. Žák poznává rozmanitost přírody a přírodního prostředí, propojuje informace s osobní zkušeností
  - o Senzitivita
    - 1.1 žák popíše blízké okolí školy (biokoridor Hloučela, školní zahrada), rozumí jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám
      - prostředky: školní ekologický projekt, vycházka, exkurze, filmy
      - vyhodnocení: hodnocení prezentace projektu, zprávy z vycházky a exkurze
    - 1.2 žák vyjmenuje nejvýznamnější místa v regionu (Prostějov, Haná, Olomoucký kraj)
      - prostředky: přednáška odborníka a průvodce, vycházka, exkurze, práce s textem a pozorování, filmy
      - vyhodnocení: vyplněný pracovní list, komentovaná fotografie
    - 1.3 žák umí vyjádřit svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny

- prostředky: práce s přírodními materiály a fotografiemi
    - vyhodnocení: představení výtvarného díla, popisky fotografií
  - Principy
    - 1.4 žák rozumí zákonitostem v přírodě a propojuje si je s vlastním životem
      - prostředky: vysvětlování, přednášky, pozorování diskuze, projektová výuka, pokusy (klíčení semen, nafukování balonku – fotosyntéza, kvašení, senný nálev,...)
      - vyhodnocení: vypracování pracovního listu, test, doplnění chybějících částí obrázku a schémat
  - Problémy a konflikty
    - 1.5 žák pracuje v týmu, umí argumentovat, diskutovat, formulovat závěry a respektovat názory druhých
      - prostředky: práce s textem, skupinová výuka, činnostní vyučování
      - vyhodnocení: prezentace výsledku práce a sebehodnocení
  - Výzkumné dovednosti a znalosti
    - 1.6 žák aktivně vyhledává rozšiřující informace k řešení problémů a kriticky je hodnotí
      - prostředky: práce s textem, využití ICT, školní projekt
      - vyhodnocení: správnost vyhledaných informací, jejich ověřitelnost a správná citace
    - 1.7 žák rozpozná a hodnotí různé postoje a chování člověka vůči přírodě
      - prostředky: práce s textem, internetovými zdroji, inscenační metody (přebírání rolí), simulační hry
      - vyhodnocení: správné vysvětlení jednotlivých postojů, vyhodnocení interpretace textu
    - 1.8 žák preferuje přímé učení v přírodním prostředí
      - prostředky: výuka v přírodním prostředí – biokoridor Hloučela, školní ekozahrada, přírodní okolí školy
      - vyhodnocení: záznam výuky v přírodním prostředí (pracovní list, fotografie, videonahrávka)
  - Akční strategie
    - 1.9 žák rozumí významu péče o životní prostředí školy a okolí
      - prostředky: pozorování, diskuze, školní ekologický projekt, zpracování projektu
      - vyhodnocení: samostatná práce při péči o prostředí školy a okolí (úklid v biokoridoru Hloučela, sportoviště u školy, prostor před školou, vyhodnocení pravidelných sběrových dnů, prezentace výsledků třídění odpadů ve škole)
    - 1.10 žák se aktivně zapojuje do zlepšování vybavení a provozu školy (školní ekozahrada, hospodaření s vodou a energiemi,..)
      - prostředky: skupinová práce, činnostní vyučování
      - vyhodnocení: výstupy z pracovních činností – pracovní listy, fotografie, grafy a tabulky, práce na zahradě
2. Žák dokáže aplikovat principy fungování životního prostředí v každodenním životě, dodržuje zásady zdravého životního stylu
- Senzitivita
    - 2.1 žák se chová ohleduplně k přírodě při akcích školy
      - prostředky: rozhovor v přírodě, prožitky a pocity, seminář
      - vyhodnocení: pozorování a hodnocení chování jednotlivců při společných činnostech a při konfliktech, zápisy o vývoji žáka
  - Principy
    - 2.2 žák vysvětlí výhodnost a prospěšnost svých každodenních činností
      - prostředky: rozhovor ve dvojicích, práce ve skupině, dotazník

- vyhodnocení: zveřejnění rozpisů jednotlivých činností formou klipu na chodbě školy
    - Problémy a konflikty
      - 2.3 žák rozpozná environmentální problémy, orientuje se ve vývoji vztahu člověka a přírody a dokáže se poučit z problémů životního prostředí
        - prostředky: výukové programy CEV, problémové vyučování, sledování výukových filmů s ekologickou tematikou a diskuze k nim
        - vyhodnocení: dotazník, test, komentáře k hodnocením, diskuze
    - Akční strategie
      - 2.4 žák odpovědně a ekonomicky nakládá s přírodními zdroji a odpady
        - prostředky: projektový den „Odpady“, celoroční projekt „Recyklohraní“, seminář „Tonda obal“, práce ekohlídek
        - vyhodnocení: kontrola práce ekohlídek, vyhodnocení správně tříděného odpadu, hodnotící tabulka o přehledu vytríděného odpadu
3. Žák si osvojuje dovednosti a vědomosti k řešení environmentálních problémů
- Principy
    - 3.1 žák rozumí základním ekologickým principům (např. jak fungují ekosystémy, koloběh látek v přírodě,...)
      - prostředky: odborné a dokumentární filmy, pokusy z chemie a fyziky,
      - vyhodnocení: test, dotazník, doplnění chybějících částí obrázků, zápisy z pokusů, vyhodnocení správnosti textových a obrazových informací, kontrola ověřitelnosti zdrojů informací na internetu a v encyklopediích
    - 3.2 žák využívá dlouhodobě prověřené zkušenosti našich předků
      - prostředky: práce s internetem, knihou, kronikou, filmy, hledání řešení, výklad, simulační hry, samostatná práce
      - vyhodnocení: interpretace textu, testy, hodnotící diskuze nad výsledky samostatné práce
  - Výzkumné dovednosti a znalosti
    - 3.3 Žák formuluje jednoduché výzkumné otázky
      - prostředky: vysvětlování, přednáška odborníka na vybrané téma, diskuze, projektová výuka
      - vyhodnocení: diskuze nad správnou a ověřitelnou formulací otázek, existence určitých a konkrétních odpovědí
4. Žák se zapojuje do řešení problémů souvisejících s životním prostředím a trvale udržitelným rozvojem svého okolí
- Senzitivita
    - 4.1 žák se chová ohleduplně a vhodně komunikuje se spolužáky, pedagogy a ostatními zaměstnanci školy
      - prostředky: vysvětlování, inscenační metody, hry, skupinová výuka, soutěže
      - vyhodnocení: dotazník s komentářem, písemné hodnocení účastníků her
  - Principy
    - 4.2 žák vysvětlí význam základních podmínek pro život, porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organizmech
      - prostředky: přednáška, prezentace, referát o vybraných tématech, pracovní listy, křížovky, referáty
      - vyhodnocení: vypracovaná a hodnocená prezentace nebo referát před třídou, oznámkovaný test znalostí
  - Problémy a konflikty
    - 4.3 žák vyhledává různé varianty řešení problémů životního prostředí

- prostředky: projektový den s tematikou problematiky životního prostředí, vyhledávání ověřených informací – internet, knihovna, encyklopedie, prezentace
      - vyhodnocení: slovně hodnocená prezentace, test znalostí
    - 4.4 žák zná závislost mezi činnostmi jednotlivce a globálními problémy a je schopen to aplikovat ve svém životě, zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat či ohrožovat
      - prostředky: výukový program Ekocentra IRIS, pracovní listy na dané téma, příprava na Ekoden
      - vyhodnocení: řízená diskuze a její zhodnocení, slovně hodnocená prezentace, test znalostí
  - Výzkumné dovednosti a znalosti
    - 4.5 žák navrhuje základní postup jednoduchých pokusů a porovnává informace z vlastního pozorování s informacemi z různých informačních zdrojů
      - prostředky: informační zdroje (internet, žákovská knihovna, encyklopedie), chemická mikrosouprava, základní chemické látky, přírodniny
      - vyhodnocení: slovně komentovaný průběh pokusu, protokolární zápis pokusu
  - Akční strategie
    - 4.6 žák se aktivně účastní výukových programů střediska ekologické výchovy (např. IRIS Prostějov)
      - prostředky: vybrané programy ekologického centra IRIS
      - vyhodnocení: zápisy z programu
5. Žák odmítá lhostejné nebo negativní projevy k životnímu prostředí, rozvíjí zájem o problematiku životního prostředí a jeho ochrany, osvojuje si odpovědné jednání
- Senzitivita
    - 5.1 žák se aktivně zajímá o aktuální problémy ochrany přírody
      - prostředky: projektový den s tematikou problematiky životního prostředí, vyhledávání ověřených informací – internet, knihovna, encyklopedie, prezentace
      - vyhodnocení: slovně hodnocená prezentace, test znalostí
    - 5.2 žák umí vysvětlit potřebu smysluplného využití volného času
      - prostředky: škola v přírodě, vícedenní exkurze, vycházky do přírody, popis režimu dne, přednášky o zdravém životním stylu
      - vyhodnocení: kontrola účasti žáků na aktivitách, pozorování a hodnocení chování jednotlivců
  - Principy
    - 5.3 žák rozumí souvislostem mezi procesy probíhajícími v přírodě a vysvětlí důsledky svých činností na životní prostředí
      - prostředky: přednáška, prezentace referát, skupinová práce, projektová práce
      - vyhodnocení: vypracovaná a hodnocená prezentace před třídou, test znalostí, zveřejnění výsledku práce na klipu na chodbě školy
  - Problémy a konflikty
    - 5.4 žák se zapojuje v rámci svých možností do řešení environmentálních problémů
      - prostředky: výukový program ekocentra IRIS, projektový den „Odpady ve škole“, pracovní listy obsahující informace o ŽP regionu, účast na mimoškolních akcích pořádaných ekologickými organizacemi
      - vyhodnocení: řízený rozhovor se žáky s následným hodnocením závěru, vyhodnocený test znalostí, vyhodnocené pracovní listy, slovně

ohodnocené zprávy z výukových programů, projektového dne nebo dalších akcí

- Výzkumné dovednosti a znalosti
  - 5.5 žák prezentuje vlastní názor na veřejnosti
    - prostředky: prezentace prací
    - vyhodnocení: slovní hodnocení s následnou diskuzí ve třídě
- Akční strategie
  - 5.6 žák aktivně jedná při řešení environmentálních problémů ve svém okolí
    - prostředky: projektové dny ve škole s environmentální tematikou – Ekoden v biokoridoru Hloučela, Den zdravé výživy, Jedy na naší ekozahradě a další
    - vyhodnocení: ústní zhodnocení, komentáře k fotografiím a videozáznamům akcí, hodnocené pracovní a úkolové listy
  - 5.7 žák se podílí na zvelebování učeben školy a udržuje v nich pořádek
    - prostředky: práce s informací, výuka podporovaná počítačem, skupinová práce, metodický materiál
    - vyhodnocení: hodnocení prezentace, slovní hodnocení pořádku v učebnách, kontrola služby

II. Organizační cíle a způsoby jejich vyhodnocení

1. Organizace výuky žáků – výuka pro všechny žáky

Cíl:

1.1 Environmentální výchova je jako průřezové téma zařazena do přírodovědných a dalších předmětů I. a II. stupně školy, je integrována do ŠVP pro družinu a školní klub v souladu se ŠVP „Naše škola“.

- V rámci EVVO žáci navštěvují programy, ekologická centra, sledují pořady, účastní se exkurzí, vycházek, besed, výuky v terénu a ekosoutěží.

Indikátor dosažení cíle:

Zařazená průřezová témata EVVO do výuky žáků

Každá třída se alespoň 1x ve školním roce zúčastní programu s ekologickou tematikou

Výuka v odborných učebnách Př-Ze a F-Ch

Prostředky k dosažení cíle:

1. zařazování prvků environmentální výchovy do všech vyučovacích předmětů
2. využívání odborných učeben
3. přímé učení ve venkovním terénu, poznávání okolního prostředí v regionu – přírodní a kulturní zajímavosti (vycházky, výlety...)
4. využití přírodovědné naučné stezky biokoridoru Hloučela
5. práce na školní ekozahradě v rámci vyučování všech předmětů podle ŠVP
6. využívání výukových programů CEV
7. návštěva botanické zahrady v Prostějově
8. exkurze, soutěže, výstavy, ekosoutěže

Způsob vyhodnocení:

Záznam v třídní knize o zařazení průřezového tématu EVVO

Na školní nástěnkou EVVO (a elektronicky na e-mail koordinátora EVVO) učitel vyplní tabulku o účasti na programu – uvede třídu, předmět, název programu a fotodokumentaci.

2. Organizace výuky žáků – volitelné, nepovinné a zájmové vzdělávání

Cíl:

2.1 Environmentální výchova se ve škole vyskytuje i ve volitelných a zájmových útvarech.

- Environmentální výchova se může vyučvat v 6. - 9. ročníku v samostatném volitelném předmětu Praktika z přírodopisu.
- Žáci mají možnost pracovat v zájmovém Ekologickém kroužku.
- Žáci se účastní práce Ekotýmu v rámci projektu Ekoškola.
- Zařazování prvků EV při lyžařských kurzech, pobytech v přírodě, školních výletech, exkurzích, přírodovědných a zeměpisných vycházkách.
- Zařazování prvků EV při práci s dětmi ve školní družině a ve školním klubu,
- Zapojení žáků do soutěží souvisejících s EV (BiO, ZO, FO, ChO, sportovní soutěže aj.).

Indikátor dosažení cíle:

Každý žák si alespoň jedenkrát za školní docházku zvolí volitelný předmět Praktikum z přírodopisu
 Ekologický kroužek je v nabídce zájmových útvarů každý školní rok
 Z každé třídy se vždy 2 žáci účastní práce v Ekotýmu
 Každý žák má možnost se účastnit dalších aktivit školy

Prostředky k dosažení cíle:

1. Učební plán (součástí ŠVP) - obsahuje různorodou nabídku volitelných a zájmových útvarů s environmentálním obsahem
2. Ekologický kroužek – je obsažen v nabídce školy
3. Fungující ekotým školy

Způsob vyhodnocení:

Záznam v třídních knihách volitelného předmětu PPř
 Záznamový list Ekologického kroužku
 Zápisy ze schůzek Ekotýmu
 Vyhodnocení dalších školních aktivit souvisejících s EVVO

3. Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíl:

3.1 V každém školním roce se učitelé mohou účastnit programů pro další vzdělávání pedagogů v oblasti environmentální výchovy. Cílem je zapojit pedagogy do seminářů, převážně v programech Les ve škole, škola v lese, Recyklohraní, Ekoškola.

Indikátor dosažení cíle:

Každý školní rok alespoň 2 učitelé navštíví vzdělávací program s environmentální tematikou.

Prostředky k dosažení cíle:

1. Sledování nabídek DVPP pro učitele z různých zdrojů – Krajský úřad Olomouckého kraje, CEV,...
2. Předávání informací o vzdělávání při schůzkách metodického sdružení pro oblast Člověk a příroda (vyučující přírodovědných předmětů)

Způsob vyhodnocení:

Zjištěná účast pedagogů na programech (certifikát dokládající účast na vzdělávací akci).

4. Ekologizace provozu školy

Cíl:

4.1 Do roku 2022 bude zaveden úplný systém ekologického provozu školy.

- Na všech chodbách školy systém třídění odpadů – plasty, papír a sklo.
- Ve třídách se bude třídit papír a **plasty**.
- Na vyhrazeném místě budou nádoby na použité elektrozařízení, staré baterie, staré tonery z tiskáren a zářivky.

- Zlepší se šetření vodou a elektrickou energií.
- K výuce se využívá i školní zahrada, která však vyžaduje vybudování nového krytého místa pro výuku.

Indikátor dosažení cíle:

Na chodbách budou kontejnery na papír, plasty a sklo, ve třídách nádoby na papír a plasty.

Kontejner na baterie, elektrozařízení, použité tonery a zářivky bude u pavilonu 1. stupně.

V průběhu vyučovacích hodin bude zhasnuto na chodbách, protékající kohoutky, toalety budou ihned nahlášeny panu školníkovi.

Do roku 2022 bude postaven nový kompost, během 5 let dojde k obnovení a prořezání stromů a keřů na zahradě.

Na školní zahradě dojde k vybudování krytého místa pro výuku.

Prostředky k dosažení cíle:

1. spolupráce se žáky
2. spolupráce mezi zaměstnanci školy
3. pozorování, diskuse, didaktické hry, brainstorming, projektová výuka, exkurze, speciálně organizované kurzy, spolupráce s vybranými institucemi
4. DVPP
5. Technická a organizační opatření přispívající k ekologizaci provozu školy

Způsob vyhodnocení:

Vypracování přehledu o množství odevzdaného papíru z tříd a chodeb několikrát za rok.

Sledování množství spotřebované energie a vody za určité období (porovnání množství spotřebované energie a vody s předcházejícím obdobím v rámci sebehodnotící činnosti ekotýmu)

5. Materiální, prostorové a finanční zajištění EVVO

Cíl:

5.1 Vytvořit předpoklady pro účast žáků v environmentálně laděných aktivitách

- Doplnování sbírek o nově vydávané učebnice a pracovní sešity, o pomůcky vhodné pro výuku zaměřenou na EV.
- Snižít náklady žáků na akce pořádané školou tak, aby jejich finanční náročnost nebyla překážkou v jejich účasti (permanentka do ZOO v Olomouci, vícedenní akce, programy Ekocenter)
- Snižít náklady studentů na školy v přírodě pořádané školou
- Zajistit ceny pro studenty v akcích pořádaných školou (sběr papíru, ekosoutěže,...)
- Výuka je zajištěna v odborné učebně přírodopisu-zeměpisu, fyzika-chemie s moderním vybavením, do roku 2021 bude učebna PŘ-Ze vybavena vizualizérem.

Indikátor dosažení cíle:

Žádný ze žáků neodmítne účast na akci, či projektu z finančních důvodů.

Výuka v odborných učebnách PŘ-Ze a F-Ch.

Prostředky k dosažení cíle:

1. projednat s Klubem přátel školy možnosti hrazení jednotlivých aktivit
2. využít sponzorských nabídek z řad rodičů
3. sledovat nabídky na podporu EVVO aktivit (MŠMT, Olomoucký kraj, nadace,...) a sepsat žádost o grant

Způsob vyhodnocení:

Účast žáků v akcích pořádaných v rámci EVVO – přehled (vyhodnocení účasti v celoškolských ekologických soutěžích, ve sběru starého papíru, na podílu při organizaci školních soutěží,...).

V učebně Př-Ze práce s interaktivní tabulí v různých předmětech – zápis do provozního deníku učebny – přehled využití

6. Spolupráce školy s okolím

Cíl:

6.1 Škola pravidelně spolupracuje s ekologickými organizacemi a odborníky na organizaci exkurzí, výukových programů, pobytových programů, přednášek, vycházek, výletů.

Dále spolupracuje s jinými školami na organizaci soutěží, setkání, výměně zkušeností.

- Střední škola, základní škola a mateřská škola Jistota, o.p.s. (společné aktivity)
- Ekocentrum IRIS, Prostějov (výukové programy)
- Knihovnou města Prostějov (besedy s ekologickou tematikou)
- ZOO Olomouc (exkurze, výukové programy, adopce zvířete)
- Muzeum Prostějovska (geologická expozice)
- Úzký kontakt s rodiči žáků prostřednictvím třídních schůzek, dnů otevřených dveří, individuálních konzultací, e-mailu, žákovských knížek,
- Organizování akcí pro rodiče a další subjekty – karnevaly, besídky, výstavy, akademie apod., které spadají do oblasti EVVO (soutěžní psí den, výstavy výtvorů žáků, biokarneval na školní zahradě,...).
- Účast rodičů na školních akcích – výletech, exkurzích, pobytech v přírodě (Den psů, školy v přírodě, Ekoden v biokoridoru Hloučela,...)
- Setkávání předškolních dětí z okolních mateřských škol a žáků naší školy,
- Výměna teoretických poznatků i praktických zkušeností z oblasti EVVO s dalšími školami.
- Účast žáků školy na ekologických aktivitách Sportcentra

Indikátor dosažení cíle:

Žáci se účastní aktivit, přehled akcí je vyhodnocován na školní nástěnce. V každém ročníku je zařazena alespoň 1 aktivita.

Prostředky k dosažení cíle:

1. pravidelná informace pro všechny partnery formou e – mailu o akcích tak, aby se mohli aktivně účastnit
2. využití zapojení školy v celorepublikové síti M.R.K.E.V. – účast na soutěžích, výukových programech
3. využití spolupráce se sdružením Tereza – účast na vzdělávacích programech a projektech
4. využití spolupráce se ZOO v Olomouci – zajištění exkurzí, využití výukových programů
5. spolupráce s Ekocentrem IRIS v Prostějově – účast na výukových programech, exkurzích
6. spolupráce s Muzeem Prostějovska - podílení se na vytváření geologické expozice v prostorách školy a školní ekozahrady
7. spolupráce se zřizovatelem - Městským úřadem v Prostějově, jmenovitě s panem náměstkem primátora odpovědného za oblast školství PaedDr. Janem Krchňavým – pozvání na akce školy, předávání diplomů úspěšným žákům.

Způsob vyhodnocení:

Zjištění počtu žáků, tříd a učitelů účastnících se programů.

Vyhodnocení dotazníků, které vyplňují žáci a pedagogové po akcích.

V Prostějově dne 1. 12. 2019, zapsal: Mgr. Radomír Palát, koordinátor EVVO